

»Alþýðuleikhúsið:

Tað er ekki nóg mikið, at boðskapurin í einum leiki er góður, framförslan skal eisini vera góð

— bæði innihald og formur í sjónleikunum hjá nýggja íslenska leikhúsinum er radikalt. Sjónleikur er so nógv annað enn bara samrøðurnar í honum.

Mánakvöldið og týskvöldið framfórði íslenska Alþýðuleikhúsið «Skollaleik» í Sjónleikarhúsinum í Havn. Tað, sum fyrst og fremst hugtók áskoðaran, var hitt framúrskarandi spælið hjá teimum fimm leikarunum. Her var fólk, sum hevði fullkomið tamarhald á kroppi og rødd, og tey greiddu allar teir 23 leikpartarnar væl úr hondum.

SOSIALURIN hevur tosað við leikstjóran, Þórhildur Þorleifsdóttir, sum Alþýðuleikhúsið og starvsemi tess.

Høvdu hug til at royna okkurt nýtt

Alþýðuleikhúsið varð stovnað á Akureyri 4. juli 1975. Triggir av stovnarunum, Þórhildur, Arnar og Þráinn, arbeiddu tá hjá Leikfélagi Akureyrar, men góvust har og fóru at arbeiða við Alþýðuleikhúsinum. Tey eru nú 17 fólk, sum hava fast tilknýti til leikhúsið, men hóast heimstaður tess er á Akureyri og allar venjingarnar eru har, er endamálið at framföra leikarnar um alt landið. Um orsökina til, at tey stovnaðu Alþýðuleikhúsið, sigur Þórhildur, at tey høvdu hug til at royna okkurt nýtt. Í Alþýðuleikhúsinum eru tey øll saman um at avgera, hvørjir leikir skulu takast á skránnar, og har

hefur høvundin eisini møguleika til at arbeiða saman við leikhúsfólkunum. Í teimum stóru leikhúsunum avger leiðslan, hvat skal spælast, og har ber illa til hjá høvundanum at vera við, tí arbeiði verður eftir eini fastari tímaætlan. Tey royna í Alþýðuleikhúsinum at finna nýggjar leikhættir og leikstíl, sum kann víga upp imóti teimum borgaraligu leikhúsunum.

leikhúsinum at finna nýggjar leikhættir og leikstíl, sum kann víga upp imóti teimum borgaraligu leikhúsunum.

Tað er ekki nóg mikið, bert innihaldið er gott

Vit spyrja nú Þórhildur, hvørji endamálið Alþýðuleikhúsið hevur sett sær. Hon svarar, at tey ætla at spæla leikir, sum hava røtur í íslenska samfelagnum og á henda hátt

kanska hjálpa onkrum at skilja og fata sitt egna samfelag betur, stutt sagt at seta leikhúsið meira í samband við tað fólk, sum livir í landinum. Alþýðuleikhúsið er politiskt, tað tekur støðu við tí arbeiðandi fólkinum. Og tað er líka so radikalt í forminum sum í innihaldinum. Þórhildur leggur dent á, at tað er ekki nóg mikið at hava eina góða «sak» at arbeiða fyri og at innihaldið í leikunum er gott. Tað má eisini berast fram á ein dygdargóðan hátt, tí gera tey so nógv fyri, at sýningarnar eru væl og eftirminniliga spældar. Alþýðuleikhúsið skal tí hvorki vera listin fyri listina ella politikurin fyri politikkin.

Studning frá arbeiðarafelgunum

Sum áður nevnt ferðast Alþýðuleikhúsið um alt Ísland við sýningum sínum. Skollaleikur er annað verkið, tey spæla, og sýningin í Havn mánakvöldið var tann 50. Fyrsti leikurin hjá teimum, Krummagull, varð spældur á 60 stóðum í Íslandi umframt í Danmark og Svøríki í fjór summar. Í Svøríki varð hann tikin uppá videoband og hevur tað verið víst í íslenska sjónvarpinum. Krummagull er um stórindan, sum nú er

við at taka seg rættiliga upp í Íslandi.

Um, hvussu tað gongst hjá teimum figgarliga, sigur Þórhildur, at tey hava søkt um studning frá landskassanum, men onki fingið, tí íslenska lógin heimilar ekki studning til slíka starvsemi. Men tey ætla sær kortini at søkja aftur. Frá býráðnum á Akureyri hava tey fingið 400.000 kr. (góðar 12.000 for.). Eitt sindur hava tey fingið úr einum serligum grunni, sum eitur Menningsráðið felagsheimila, ein grunnur, sum skal stuðla øðrum tiltekum enn dans í teimum nógvu samkomuhúsunum í Íslandi. Men tað áhuga-verdasta er, at fleiri arbeiðarafelag veita Alþýðuleikhúsinum figgarligan studning. Afturfyri fáa so limirnir biligari atgongumerki til sýningarnar.

Hetta er ekki fyrsta royndin at gera slíkt leikhúsið í Íslandi. Veturin 1968-69 starvaðist Leiksmíðjan í Reykjavík, men hon noyðdist at gevast orsakað av figgarligum trupuleikum. Þórhildur og Arnar vóru eisini við tá, men hesaferð vóna tey, tað fer at eydnast at halda livi í leikhúsinum.

Væl umtøktar leiksýningar

Ahugin fyri Alþýðuleikhúsinum er stórur í Íslandi og sýningarnar yvirhøvur væl dæmdar. Tær hava eisini fingið gott ummæli í øllum bløðum. Men, sigur Þórhildur, tað er spell, at tey ekki kunnu ferðast um landið um veturin, tí tá hevur fólk betur tíð til at siggja sjónleik enn um summarið, tá tey flestu arbeiða um kvöldarnar. Um seinasta árs skiftið noyðust tey at steðga við starvsemi, bæði orsakað av peningaloysi og sjúku. Tey fóru í annað arbeiði og byrjaðu ikki aftur við Alþýðuleikhúsinum fyrr enn í juli.

Leikbólurin frá Alþýðuleikhúsinum, sum nú ferðast um Norðurlondini við «Skollaleik». F.v. Þráinn Karlsson, Þórhildur Þorleifsdóttir, Evert Ingólfsson, Kristín Á. Ólafsdóttir, Arnar Jónsson og Jón Júlíusson

Flyta á Skrivara-trøðna 1. desember

landsstevnan verður 23. og 24. september

Á hvørjum ári hevur felagið á landsstevnu tikið til umrøðu aktuellar spurningar. Soleiðis verður eisini í ár. Stevnan verður hildin í Høllini á Landsjúkrahúsinum, og fyrsti fundur verður friggjakvöldið 23. september kl. 7.

Álit viðvíkjandi serundirvísing

Skúlaspurningurin er sera aktuellur í dag og er ein

spurningur, sum viðkemur øllum. Løgtingið fer, áðrenn langt umliður at viðgera skúlaspurningin, og tingmanningin skal taka støðu í hesum máli. Føroya Skúlastjórn hevur almannakunngjørt Álit viðvíkjandi serundirvísing, sum ein lesiætlanarnevnd legði úr hondum í 1975. Í hesi nevnd sátu: Ludvig Petersen (form.), Johs. A. Næs, Edmund í Garði, Hans Kristiansen, Eiluf Samuelsen og Alex

Sólstein. Fyri at gera fólk meira kunnug við Álit og fyri at geva fólki eina hugmynd av, hvat hendir innan serundirvísingina í skúlunum í dag, hava vit biðið Johs. A. Næs, skúlaráðgevara í serundirvísing, um at greiða frá Álitinum á einum almennum fundi. Øll, ið eru áhugað fyri serundirvísing og skúlskipi sum heild, skulu vera vælkomin á fund. Átlanin er at hava fritt orðaskifti um serundirvísing, so vit vilja bjóða bæði politikarum, lærarum, næmingum, foreldrum og avvarðandi at koma saman at skifta orð um hesi viðurskipti, áðrenn lögtingið fer at lógeva.

Almenni fundurin, har Johs. A. Næs greiðir frá Álitinum um serundirvísing, verður friggjakvöldið 23. september kl. 7.

Viðgerð av børnum við andlitsbrekum

Hetta er eisini ein spurningur, sum kann koma øllum við, evnaveikum fólki eins og øðrum. Børn kunnu vera fædd við andlitsbreki og kunnu eisini seinni í livinum koma til skaða, brenna seg o.a., so tey fáa mein í andlit, sum má viðgerast. Bergtóra Hanusardóttir, tannlækni hevur fingið sær serútbúgving á hesum øki og hevur undir útbúgvingini gjørt eitt kanningsarbeiði. Bergtóra hevur játtað at greiða frá hesum evni, sum skuldi havt almennan áhuga, fyrst og

Frømhald á síðu 13

Stuttligt at spæla her

Nú er Alþýðuleikhúsið so farið í eina drúgva leikferð. Hiðani fóru tey við Smyrli til Bergen mikudagin. Úr Noregi fara tey víðari til Finnlands, haðani til Svøríkis og so til Danmarkar. Ferðin varar í 6 vikur, og tey hava fingið 50.000 danskar kr. úr Norðurlandska mentanargrunninum. Teimum dámdi væl at leika fyri føroysku áskoðarunum og vóru fegin um, hvussu væl vitjanin var fyrirkeikad.

Í desember ella januar fer Alþýðuleikhúsið undir at venja aðrar leikir, væntandi ein nýggjan og ein gamlan íslenskan leik.